

MGA ANGAYANG MAHIBALO-AN KABAHIN SA EXECUTIVE ORDER #65, SERIES 2020



RETURNEES ang tawag sa mga na-stranded nga mga Baybayanon nga gusto nang mamauli dinhi sa dakbayan sa Baybay. Gilangkoban kini sa mga residente ug mga istudyante nga naabtan sa lockdown, sa mga repatriated Overseas Filipino Workers (OFWs) ug sa mga repatriated non-OFWs. Segun pa sa Executive Order #65, Series 2020, returnees usab ang itawag sa mga drivers ug sa mga kabanay sa mga returnees nga mosugat kanila.



Gimando sa Executive Order #65, Series 2020 nga dili lisud-lisuron ang mga **RETURNEES** nga gusto nang mopauli apan kinahanglan nga magsunod sila sa gilatid nga mga tamdanan sa Lokal nga Kagamhanan sa dakbayan sa Baybay aron kalikayan ang pagkaylap sa COVID-19. Nunot niini, dili na kinahanglan nga mohatag pa ang Baybay City LGU og certificate of acceptance sa mga gustong mouli. Apan kinahanglan nga aduna sila'y ikapakita nga pruwera nga molupyo sila sa dakbayan sa Baybay.



Gi-awhag ang mga Baybayanon nga gustong mopauli dinhi sa dakbayan sa Baybay nga pagpasabot daan sa ilang tagsa-tagsa ka mga pamilya kon kanus-a sila mopauli ug kon unsa ang ilang sakyan. Kini aron mapasabot usab nila ang inyong Barangay Kapitan, kinsa mao usab ang mopasabot kabahin sa inyong pagpauli ngadto sa Liga ng mga Barangay, kinsa mao usab ang gisangonan sa pagpasabot kabahin niini ngadto sa Inter-Agency Task Force against COVID-19.

MGA ANGAYANG MAHIBALO-AN KABAHIN SA EXECUTIVE ORDER #65, SERIES 2020



Nagtukod og Ligtas COVID-19 Center ang dakbayan sa Baybay didto sa New Western Leyte Provincial Hospital (New WLPH) nga gamiton isip Isolation and Quarantine Facility sa mga COVID-19 cases sa dakbayan sa Baybay. Pinasikad sa Executive Order #65, Series 2020, didto dalhon sa Ligtas COVID-19 Center ang mga RETURNEES nga mopakita og influenza-like illnesses (ILI) o Severe Acute Respiratory Infection (SARI) samtang anaa sila sa mga Isolation and Quarantine Centers sa mga kabarangayan.



Gawas sa New WLPH, naghimo usab og mga Isolation and Quarantine Centers sa mga kabarangayan 'ning dakbayan ginamit ang mga public elementary and secondary schools sa Department of Education (DepEd) Baybay City Division. Naghimo usab ang Visayas State University (VSU) og Isolation and Quarantine Center alang sa mga mopauli nga mga kawani, magtutudlo ug mga tinun-an sa VSU. Apan ubos gihapon kini sa pagdumala sa Inter-Agency Task Force against COVID-19 sa dakbayan sa Baybay.



Uban sa kooperasyon sa mga opsiyales ug sa mga molupyo sa hingtungdan nga mga kabarangayan, sigurohon sa Lokal nga Kagamhanan sa dakbayan sa Baybay nga luwas ug nga maayo unya ang kahimtang sa mga RETURNEES didto sa Ligtas COVID-19 Center sa New WLPH, lakip na usab sa mga Isolation and Quarantine Centers sa mga kabarangayan 'ning dakbayan nga mao ang mga tunghaan sa Baybay City Division.

MGA ANGAYANG MAHIBALO-AN KABAHIN SA EXECUTIVE ORDER #65, SERIES 2020



Pinasikad sa mga tamdanan sa Department of Health (DOH), moluntad og katorse (14) ka adlaw ang mandatory quarantine period sa mga Isolation and Quarantine Center sa mga kabarangayan 'ning dakbayan. Apan kinahanglan pa nga ipa-ubos sa laing pito (7) ka adlaw nga home quarantine ang mga RETURNEES sa dili pa sila hatagan og Health Certificate sa City Health Office (CHO) 'ning dakbayan.



Responsibilidad sa hingtungdan nga mga pamilya ug barangay ang pagpakaon ug ang paghatag sa mga basic necessities sa mga RETURNEES samtang anaa pa sila sa Isolation and Quarantine Center sa barangay. Hinuon, segun pa ni Baybay City Mayor Hon. Jose Carlos L. Cari nga moabag usab ang Lokal nga Kagamhanan sa dakbayan sa Baybay sa paghatag sa ilang mga personal nga panginahanglanon.



Ang Barangay Health Emergency Response Teams (BHERTs), ubos sa supervision sa Inter-Agency Task Force against COVID-19 sa dakbayan sa Baybay, ang modumala sa Isolation and Quarantine Centers sa mga kabarangayan dinhi sa dakbayan sa Baybay. Sila usab ang mag-monitor sa temperatura ug sa kahimtang sa mga RETURNEES, ug ang magseguro nga maayo ug luwas ang mga RETURNEES, lakip na usab ang mga Isolation and Quarantine Centers, nga ilang nahimutangan.

MGA ANGAYANG MAHIBALO-AN KABAHIN SA EXECUTIVE ORDER #65, SERIES 2020



Ang tanan nga moabot sa Port of Baybay pangutan-on kon diin gikan ug asa paingon ug kuhaan og personal and travel information. Sugaton sila sa mga kawani sa City Health Office (CHO), Philippine National Police (PNP), Philippine Coast Guard (PCG), Bureau of Fire Protection (BFP) ug Philippine Ports Authority (PPA) kinsa mao ang mosuta kon tinuod ba nga residente sa dakbayan sa Baybay ang usa ka RETURNEE.



Sa usa ka lugar, didto mismo sa Port Area, ipa-ubos sa physical examination ug COVID-19 rapid test ang tanan nga mga Baybayanon. Susihon usab sa mga CHO personnel ang ilang physical and health condition aron masuta kon kinahanglan ba siyang dalhon sa Ligtas COVID-19 Center o mahimo na siyang idiretso sa Isolation and Quarantine Center diin nagpuyo ang RETURNEE. Ang tanan nga RETURNEES mag-agi niini nga proseso bisan kon human na siya gipa-ubos sa quarantine procedures sa dapit nga iyang gigikanan.



Ang mga RETURNEES nga mogawas nga positibo sa COVID-19 rapid test dalhon dayon didto sa Ligtas COVID-19 Center alang sa dugang pang testing and validation ug aron usab siya katambalan sa iyang balatian. Samtang, ang mga RETURNEES nga mogawas nga negative sa COVID-19 rapid test mahimong didto magpuyo sa mga accredited hotels or pension houses alang sa ilang 14-day mandatory quarantine period, apan kinahanglan nga sila ang mobayad, ug dili ang Lokal nga Kagamhanan.

MGA ANGAYANG MAHIBALO-AN KABAHIN SA EXECUTIVE ORDER #65, SERIES 2020



Sa dili pa ihatod sa ilang tagsa-tagsa ka mga Isolation & Quarantine Centers ang mga RETURNEES, kinahanglan nga mopirma sila og Affidavit of Undertaking nga humanon gayud nila ang 14-days mandatory quarantine sa Isolation and Quarantine Center diin siya ma-assign, ingon man usab ang dugang 7 ka adlaw nga home quarantine, ug ang uban pang mga balaod nga gipatuman ning dakbayan aron kalikayan ang pagkaylap sa COVID-19 sama sa pagsul-ob og face mask, social distancing ug uban pa.



Pinasikad sa Executive Order #65, Series 2020, gi-awhag ang pamilya sa mga RETURNEES nga dili na lamang mosugat kanila aron mamenosan ang kahigayonan nga motakod ang virus, kon aduna man ugaling. Angayang masayran nga kon mosugat kita sa atong mga RETURNEES, mahimo usab kitang Persons Under Monitoring (PUM) ug kinahanglan usab nga i-quarantine.



Sama sa mga Baybayanon, ang mga non-residents nga moagi sa atong puwerto kinahanglan usab nga mag-undergo og verification aron masayran kon taga-diin sila ug asa sila paingon. Kuhaan usab sila sa ilang personal and travel details aron masayon na unya ang contract tracing, kon gikinahanglan. Makiglambigit usab ang Baybay City LGU sa hingtungdan nga mga LGUs aron adunay mokuha kanila o ihatod sila sa bus terminal aron dili na sila makasuruy-suroy pa sa dakbayan sa Baybay.

MGA ANGAYANG MAHIBALO-AN KABAHIN SA EXECUTIVE ORDER #65, SERIES 2020



Kinahanglan nga mohatag daan og manifesto ngadto sa Baybay City LGU ang mga shipping companies nga nagbiyahe-an og Cebu City to Baybay City ug Baybay City to Cebu City. Nunot niini, waaly si bisan kinsa nga pasahero ang tugotan nga manaog sa barko ug mosulod sa territorial jurisdiction sa dakbayan sa Baybay kon dili siya mag-agi sa gipatuman nga mga protocols sa dakbayan. Katungdanan sa IATF against COVID-19, sa PPA ug sa sa PCG ang hugtanon nga implementasyon niining maong executive order.



Ang tanan nga mga RETURNEES nga nagsakay og bus o kaugalingon nga sakyanan kinahanglan nga manaog sa mga checkpoints sa Barangay Gaas, Barangay Plaridel ug Barangay Maybog. Nunot niini ang mga RETURNEES gikan sa Barangay Villa Solidaridad hangtud sa Barangay Buenavista kinahanglan nga molahos sa Barangay Gaas checkpoint aron ma-process ug masuta kon tinuod ba nga molupyo sila sa dakbayan sa Baybay.



Kuhaan usab ang mga RETURNEES og mga personal and travel information ug kon human ma-assess, walay makita nga timailhan sa ILI o SARI, ihatud na sila sa Isolation and Quarantine Center sa ilang barangay. Apan kadtong mga RETURNEES nga mopakita sa ILI ug SARI, dalhon gilayon didto sa Ligtas COVID-19 Center. Ug kon mahitabo nga mobati sila og kalisod sa pagginhawa samtang gi-quarantine sa Ligtas COVID-19 Center, dalhon gilayon sila sa Western Leyte Provincial Hospital (WLPH), segun sa protocol.

MGA ANGAYANG MAHIBALO-AN KABAHIN SA EXECUTIVE ORDER #65, SERIES 2020



Kon kuhaon ang mga RETURNEES sa ilang kaugalingon nga driver, kinahanglan nga mokuha ang driver og TRAVEL PASS didto sa Baybay City Police Station. Good for one day ra ang maong travel pass nga i-turnover sa driver ngadto sa Gaas Checkpoint inig kanaog sa iyang pasahero. Hatagan og special lane ang mga adunay travel pass aron dili na sila malangan sa checkpoint. Samtang, makiglambigit ang Baybay City LGU sa Civil Aviation Authority aron masuta kon adunay taga-Baybay nga moabot nianang adlaw.



Kon adunay mga RETURNEES nga wala nagsunod sa mga protocol ug midiretso sa pagpauli sa ilang balay, katungdanan sa mga barangay officials ang pagseguro nga dili siya makagawas. Kinahanglan usab silang motawag gilayon sa CHO, PNP o sa IATF against COVID-19 'ning dakbayan aron inig abot sa sakyanan sa CDRRMO, dalhon siya ug ang iyang tibuok nga pamilya sa Ligtas COVID-19 Center aron sila maproseso sa dili pa sila ihatud ngadto sa Isolation and Quarantine Center diin sila i-quarantine nga tanan.



Nunot niini, gi-awhag ang mga Baybayanon nga mosunod gayud sa mga protocols nga gilatid sa Executive Order # 65, Series 2020 aron kalikayan ang mga problema. Matud pa usab ni Mayor Cari nga kinahanglan nga pasabton daan sa mga tagtungod ang ilang manguliay nga mga kabanay nga atua sa dakbayan sa Sugbu nga kinahanglan nga dinhi ra gayud sila modungo sa Port of Baybay.